

ELŐFIZETÉSI ÁRAR:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 "
Helyben háború hordva:	
Egész évre	20 kor
Negyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét 10 óráig
Kedd utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáca-utca 2

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatására
vagy megőrzésére nem vállal közt.

Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, december 5.

Golyó és akasztófa.

Késő éjjeli órák ziványok törtek be lapunk nyomdájába. Mindig is így szokták a haramiak. Az ő pártfogójuk az éj, amely lelkükhöz illő szennyes leplevel annyi sok mindent betakar. Mialatt ezren és százezren az igazak álmát alusszák, lopva rajtuk ütnek a rablók, hogy megfosszák őket életüktől, vagyonuktól, keservesen kuporgatott filléreiktől, rájuk gyujtsák, vagy rombadöntsék házukat. Ilyen czéges gonosztevők rontottak be a mi szerény, muakás hajlékunkba is.

Mialatt szerkesztőségünkben telefon csilingelt s lázasan folyt a munka, mialatt becsülete fegyvertársaink az ólombetük világában veritékes iparkodással szolgálták a maguk nehéz és szép hivatását, kapczabetyárok törtek be, megrongálták a gépet, összedöntötték a szekrényeket, beverték az ablakokat kövekkel, botokkal, ököllel s aztán vad csordájuk, ahogy jött, eliramlott az igazságszolgáltatás nyomozó keze elől az éj sötétjében.

Édes hazám, szegény Magyarország, de szomorú időkre virradtunk tebenned! A nadrágtalanok garázdálkodnak fórumaidon s azok, kiknek nincsen veszíteni

valójuk, haramiamódra támadnak életet és vagyont, egyéneket és intézményeket, ha gyalázatos merényletüknek útját állják.

Ütött az utolsó óra, amelyben az ilyen személy- és vagyonbiztonságot veszélyeztető gaz hordával a köztisztesség nevében vallás és pártkülönbség nélkül minden jóra való magyar embernek, az egyetemes társadalomnak le kell számolnia. Nem is a társadalomnak, hanem a büntető igazságszolgáltatásnak.

Mert ahol ilyenek a viszonyok, ott statáriumot kell hirdetni. *Tisza* István gróffal mondjuk most a jelen vonatkozásban mi is, ezeknek a banditáknak: *golyó kell és akasztófa!*

Mi pedig lelkiismeretünk szavára hallgatva haladunk a magunk kijelölt útján tovább. Egy életünk, egy halálunk, de ezt tisztességgel akarjuk végigküzdeni.

Akár az íróasztal mellett dolgozunk a toll fegyverével, akár a szedőszekrények ólomkatonáit masiroztassuk végig a papíron.

Isten minket úgy segítjen, a Boldogságos Asszony és Istennek minden szentjei!

Végromlás felé.

(Dr. H. L.) Nyári napokban és lapokban gyakran olvasunk a napszurás áldozatairól. Az ideai kánikulában egyszer csak azt olvastuk, hogy a kormány a vörö-

sökkel nyilvános paktumra lépett. Clara pacta, boni amici. Hát elhisszük. Egymással tisztában voltak a paktálók. Közösösen tolták egymás szekerét s ilyenformán méltó jó czimborái voltak egymásnak. Hanem a nemzetre, a közéletre, a keresztény magyar társadalomra elretentő hatással volt ez a napszurásos kánikulai szövetség, amely mai napig a legeszeveszettebb garázdálkodást eredményezte. A kedélyeket a hosszan vajudó válság amugyis kifárasztotta, idegesekké tette már, az alpári szövetkezés, azonban, amely a küzdelem színterét mélyen lecsüszte s a harcot egyenlőtlen fegyverekkel pálinkagözös csapszékébe és közveszélyes lebujkba vitte át cinikus erőszakossággal, valósággal fölkorba csolta a szenvedélyeket s a soha ki nem egyelithető ellentéteket késhegyig kiélesítette. A helyzet ma veszedelmesen elmérgesedett és szinte reménytelennek látszik.

Nem szabad még sem elkedvetlenednünk. A csüggedés és kapkodás kishitű lelkek sajátja. Mi pedig hiszünk, bizunk és várunk. A történelem, a tapasztalás és az élet megtanítottak bennünket arra, hogy az igazság első látszatra, ideig-óráig sokszor meginoghat ugyan a bűnös összejátszások és aknamunkák javára, de a küzdelem végén mégis csak a jobbnak kell győznie, mert az álnok cselvetés saját kelepcejébe hullik, önkezelével kivetett hálójába botlik és abban a törben fullad meg, amelyet a becsület, a jog, erkölcs, a tiszta lelkiismeret és nemes öntudat utjába állít.

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

A szeretet virágai.

Írta: Szilágyi Béla.

Kicsinyke ház áll az utca végén. Egyszerű kis hajlék, ahova nem férkődzik be az irigység és a békétlenkedések sem zavarják meg a kis tanya beisejét, amely fölött immáron száz kerek esztendőnek, derűs-dorus napja futot tova. Ódon vasrácsból készült kapuján szerető lelkek járnak be, és meglepő a csend és nyugalom, amely e kapun belül honol. E házat még Szeredy Gergely jó módú iparos polgártárs építette, minek bizonyosságául szolgál az az eredeti felírás, amely a ház egyik mestergerendájában van bevésvé e képen: Szeredy Gergely anno 1806. A ház környékén már azóta díszes házak emelkedtek. Az utcát is jó kövekkel látta el a nemes városi tanács. Tágas udvar terül el e régi kis hajlék körül. Két öreg fa az udvar díszé. Egy vén diófa büszke koronája és mellette egy földig hajló szomorú fűz szolgáltatnak árnyat a kis

virágos kertre, melyet régi, rozoga léczeskerítés ölel körül.

Ebben a kertben vannak az Irma virágai. Szerető és gondos kezecskék ápolják a virágokat.

Ez öreg diófát még Szeredy Gergely apó ültette oda és e virágokertet a ház kisaszonya alkotta meg, ki már dédunokája a ház megalapítójának.

Végtelen izlés és gond uralkodik e kis kertben. Az egész hely úgy néz ki, mint egy nemzeti zászló. Az első részben pirosszínű mályva virít. Középen a hófehér tubarózsa, míg odább a kellemes illatú rezeda és páfrány levelek egészítik ki a színek harmóniáját. És ebben a kis kertben dolgozgat Irma, hajnaltól alkonyig. Elvonultan az élet zajától.

Hófehér kacsóit pirosra színezi a gereblye fája és egy egy rózsatövis háládatlanul surrja meg a munkás ujjakat, amelyből piros vércsepp hull a gondosan ápolott virágok levelére.

A nap már nyugodni készül. A kis kertre a közeli tornyok hatalmas falai vetnek árnyat.

A suhogó esti szél elsiet a vén diónak és a szomorú fűz lombkoronáin és mintha csak hallani lehetne lágy suttogásából: Este van! ...

A ritka vasrácsokból készült kapu lassan nyílik meg. Elemér lépett be azon, ki csendes lépésekkel közedik a kis kert felé.

— Jó estét Irmus! ... szólalt lágy hangon.

— Ah Elemér! ...

— Mit dolgozik megint? Minő bűvös, csodás ez a kert. Úgy tetszik nekem. Mondja Irmus, ha már oly sok szép virágot nevel, melyiket szánta közülök nekem?

— Ezek mind a maga virágai. Válasszon amelyik tetszik, minden virág rendelkezésére áll.

— Nem! ... Az én avatatlan kezeim nem rongálhatják meg azt a remek alkotást, amelyen maga fárad teljes nyáron át.

— No jól van. Im hát itt egy tubarózsa. Lásza ez a tő a magáé. Ezt magának neveltem. Senki sem kap belőle más. Lásza itt e három csoport? Ez a piros a szeretet színe. Ez az ártatlanság, és a zöld pedig a remény.

Ajándék vételnél fontos, hogy az czélszerű, olcsó és szép legyen.

Mind e három kívánságnak megfelelünk, mert árainkat olyan olcsóra szállítottuk le, hogy minden más olcsóbb ajánlat csak a minőség rovására lehetséges. —

Kérjük kirakatunkat megtekinteni és az árak olcsóságáról meggyőződni. —

KARÁCSONYI OCCASSIO

ÓRIASI VALASZTÉKBAN.

Kenyeres és Engländer

Szent László-tér 1. Kossuth-utca mellett

Érezzük, közeleg a végromlás. De nem a nemzeté, hanem a bünszövetkezeté, a katilináris ekszisztenciáé, a közveszélyes utczanépé, a vörös táboré, amely maga rohan veszébe. Itt állunk a sajtószabadság ellen elkövetett példátlan merénylet hatása alatt. Mi történt? A kormány fölbérelte a szociáldemokrata vezetőket, azok jó pénzen megvették a fővárosi betűszedők legalsóbb régióit és sztrájkra uszították őket, aztán vörös szövetségükbe vonták a külteki spelunkák utczanépét és hozzáálltak rombolásukhoz — a dicső államrendőrség magas égíse alatt.

A részletek ismeretesek. És tegyük hozzá, undokak, förtelmesek, gyalázatosak, utálatosak. Mialatt pedig a koalíciós lapokat ily hallatlan módon terrorizálja a szociáldemokrácia, a liberálisok és haladók ujságjai, az ártatlan báránycsapatok többnyire megjelenhetnek zavartalanul. Házukat megjelölték a dühöngők kedvenc vörös színével s az öldöklő szellem megkimélte, elkerülte őket. És most vigan dudálnak, mintha semmi sem történt volna. Gajári lapja erkölcsi oktatásokat tart az — igazmondásból. Ugy látszik nem tudja, vagy elfeledte a jólismert megjegyzést azon felebarátunkról, akinek nem volt módjában elsajátítani az arabus nyelvet. No, mert a bagoly nem mondhatja a verébnek, nagyfejű. A fura logika mellett és speciális etikai princípiumok után aztán természetesen csak odalyukadhat ki a jeles organum, hogy az utcán romboló csőcselékről adott körülmények közt is, mint a munkások szellemi arisztokráciájáról emlékezik meg. Köszönjük szépen az ilyen szellemi arisztokráciát, amely ellen bizonynyal a jóra való nyomdai alkalmazottak tiltakoznak legelőször.

Et nunc ad fortissimum. A vörös vezérlap persze nagy diadalünnepet ül. Leereszkedő vállveregetéssel szól oda a

bandának, hogy — büszke rá. Lám ebben a büszkélkedésében tehát találkozik Tisza emeritált lapjával. Az utca hadáról aztán következetesen, mint népről emlékezik meg, különböző diszitó jelzők kíséretében. Pedig a jóra való, becsületes magyar népnek ehhez a turbulens elemhez semmi köze. A rendőrség szereplésén kedélyesen átsiklik azzal, hogy — a nép kifogott rajta. És most következik a cikk ugynevezett alap gondolata.

A szedők azért intéztek merényletet a sajtó ellen, mert szidja a szociáldemokratákat. Mert hazudik. Egészen a többi kormánytámogató lap sablonja, reczipéje és álláspontja ez is. A nagyszellemek és rokonlekek itt is találkoznak. Ami kétségkívül szép és megaló. Csak azt kérdezzük már most az események komoly, higgadt, pártatlan szemlélőjétől, ugyan fölajdulhat-e a szociáldemokrácia az erős tónus miatt? Hiszen örökös pizkolódás a mindennapi kenyere.

A nép — mondja a szociálisták lapja — elvégzett mindent, ami elvégezhető volt. Jól tette, hogy ennyire leleplezte magát. Mert ez a tanulság a legfontosabb végeredmény. Mi nem csüggedünk, nem félünk, hanem türeink és varunk.

Minél kriminálisabban viselkedik a szociáldemokrácia, annál hamarabb lejárja magát. Akik a sajtószabadság ellen ilyen tisztességtelen fegyverrel küzdenek, azoknak honpolgári jogok nem valók. Legkevésbé a választói jog. Tomboljanak hát, vesztüket érzik.

Szuronyok és a helyzet.

Bécsből jelentik, számos ausztriai dragonyos és gyalogos ezred parancsot kapott a készenlétre. Hivatalosan azt mondják, hogy Csehországba mennek, de mindenki tudja, hogy Magyarországra készülnek. Innsbruckból híre jó, hogy a hadtestparancsnokság utasítást ka-

pott a közös hadügyminisztertől, hogy Rainer főherceg gyalogezredét indulásra készen tartsa. Nem árulják el, hova küldik az ezredet, de mindenki tudja, hogy Budapestre rendelték a helyőrség támogatására. A welsi dragonyos ezred is parancsot kapott, hogy indulásra készen legyenek. Valószínűleg ma indulnak Budapestre.

Baptisták a kultuszminiszternél.

Lukács György vallás-közoktatásügyi miniszter, akinek úgy látszik ez időszerint nincs fontosabb dolga, legutóbb tartott kihallgatásán a hálás baptisták hatszázötveny deputációját fogadta. A küldöttség élén Udvary prédikátor üdvözölte a minisztert, aki aztán hosszabb beszédben felelt, amelyben hangsúlyozta, hogy a baptisták felekezetének törvényes elismerése az igazi vallásosságban annyiban válik hasznára, mert a felekezetnélküliek számát apasztja. Ennek a bajnak persze sokkal gyökeresebben elejét lehetett volna venni, ha a felekezetnélkülséget nem iktatta volna törvénybe a liberális egyházpolitika. Már erre azonban aligha gondolt a miniszter, aki egyébként nagyon megörülhetett a sok óváczióknak, amelyekkel a küldöttek elhalmozták. A mai kabinetnél fehér holló az ilyesmi.

A budapesti sajtóforradalom.

Mig a közvélemény a Bécsből kelt hírek alapján napról-napra és óráról-órára várja a békét ígérő kibontakozást, addig a sajtószabadságnak brutális megtámadása, a koalíciós lapok bojkottálásából keletkezett utcái zavargások olyan állapotokat teremtenek a fővárosban, amelyek veszedelmesen hasonlítanak a forradalomhoz, az állami rendőrség pedig ahelyett, hogy tenné kötelességét, mossa a kezét és szidja a koalíciós lapokat, hogy a vármegyeházi eseményekért annak idején támadták Rudnay Béla főkapitányt és embereit.

Szép állapotok! Ez még úgy látszik

— És mondja Irmus! . . . Nem unja-e azt a fárasztó munkát, amelylyel ennyi szép virágot nevel?

— Óh nem! A virág a természetnek legnemesebb alkotása, boldog vagyok ha köztük lehetek. Csend és nyugalom van itt, mi boldogság szivni a virágok illatát s gyönyörködni azoknak színében, amelyet nem trakt meg a nap színbontó sugára és a — melyet körül fonnak ezer színű fátyolkák, lepkék. Itt szoktam ábrándozni. Itt halgatom az estharang zenéjét is itt végzem reggeli és esti imáimat.

— És amikor jön az ős, amidőn a hervadás lehullatja a fák leveleit, amikor a vendiónak már csak puszta ágai nyulnak szárazon égfelé, én is összeszedem virágaimat. Letépek őket. Koszorút kötök belőlük és kiviszem a temetőbe, édes atyám sírhalmára. E az én boldogságom. Virágot nevelni, színes illatos virágot . . .

— Lehet Irmus, hogy maga ebben találja meg minden boldogságát. Végtelen nemes lélek és jó szív szükséges ahoz, hogy valaki ennyire természetimádó legyen. Ez mind oly szép, hogy ennél gyönyörteljesebb élvezetet aligha lehet találni e földön. Amami a boldogságot illeti . . .

— Nos ami a boldogságot illeti?

— Nos hát a mi a boldogságot illeti, amit maga azzal az ártatlan, nemes, jó lelkével elgondol, óh ez nem a virágok nevelésénél található meg.

— Természetesen, a maga naiv lelke, ki tel-

jes életét virágok között töltötte, azt hiszi, hogy itt van az a pont, amelynél feljebb nem számíthat még a képzelet sem. Ám van ennél még nagyobb boldogság is a földön . . . és ez az együttérző szívek egyesülése Irmus! . . . A mi szívünk együttérez . . . hisz oly boldogok lennénk . . . Légy az enyém, és a tied leszek . . . óh hallod-e az ákác szusogását? Hallod-e a rózsaleveleken átsurrantó szelőknek sóháját? . . . azt mondja szeretlek . . .

— Oh nem! . . . Ilyet ne beszélj Elemér Korai ez nagyon. Aztán meg én nem mehetek férjhez. Nekem itt kell élnem a csendes magányban. Én innen nem mehetek el. Az én drága jó anyámnak szüksége van én reám. Ha mi egymáséi lennénk, oly messze kellene menni innen, mert itt többé nincs számunkra hely. És én ezt az őszbe vegyülő öregasszonyt nem hagyhatom el. Nem Elemér! . . . Erre ne is gondolj. S ha fel is ébredne lelkemben a szerelemnek végtelen szenvedélye, innen nem mehetnék el. Mi talán boldogok lennénk, de szegény anyám, a szíve repedne meg.

— Naiv kis leány! . . . A gyermekek boldogsága, az anyák boldogsága. Itt maradunk ebben a városban, magunkkal visszük az édes anyádat, elvisszük a kertet, virágot, csak jöjj, légy te az én édes feleségem.

— Anyámat nem visszük. Ót ősi joga köti e házhoz. Atyám amikor meghalt, végrendeletében azt hagyta meg, hogy innen temessék el

a feleségét is. O ezt nem szegi meg, én pedig őt el nem hagyhatom.

Sötét lett. Egy kicsinyke sugár futott át a tágas udvaron a pislogó konyhalámpától. Elemér már nagyon izgatott volt és szerelmesen hajlott még egyszer Irmához:

— Irmusom! Este van, a harangszó ár távozásra int. Add nekem kezéd. Hogy távozzam a te szavaiddal. Hiszen érted élek, te vagy életem legdrágább virága.

— Elemér! . . . Nem szeghetem meg szent fogadalmam. Menj, tanulj, és ha visszatérsz, beszélhetünk még erről.

— Ugy, hát Isten veled! . . .

Elemér eltávozott. Halk morajjal záródott be utána a vasrácsos kapu. Nehéz sóhájjal haladt el a nagy tornyok alatt, amelynek a csendes éjben a földre hallott lassu óráketyegése. Istenem! . . . Mily naiv és gyermek ez a leány. Micsoda nemes lélek lehet abban, ki boldogságát áldozza fel az édes anyjáért. Igaza van ő boldog és ki tudja minő fájdalomak és terhek nehezédnének gyöngye vállaira, ha ez egyszerű magányát fölcsereleiné a nagyvilág zajával. Óh hiszen, ha a jövőnek titkos könyve tárulna föl egyszer előttünk. Óh, ha megláthatnók azt a sorsot, amely teljes létünk titkon irányítja.

Avagy bele tekinthetnénk a teremtés szövéténekébe, hol az élet fonalát szövük számunkra. Ki tudja? Nem e hasonlanánk meg önmagunkkal, vagy nem vonnánk e le a következtetést a teremtés megváltozhatatlan berendezéséről.

kezdetre a reánk váró nyomornak és szenvedésnek.

A fővárosi sajtóforradalom második napjáról szóló értesüléseink a következők:

Tegnap délelőtt.

Az *Alkotmány*, *Budapesti Hírlap*, *Egyetértés*, valamint a *Pesti Hírlap* a reggeli koalíciós lapok közül megjelentek.

A kétfilés lapok közül az *Uj hírek*, *Budapesti Hírek* már nem jelenhettek meg a nap folyamán. A *Magyar Estilap* is alig tudott háromnegyedoldalas szöveggel megjelenni. Szédői beszüntették a munkát. Ugyanígy a *Napnál* is bejelentették a sztrájkot. A legkalandosabb hírek járták be a fővárost, amelyek azonban javarészt túlzottaknak bizonyultak. A szédők tegnap reggel fél nyolczkor gyűlést tartottak egy Hunyadi-téri vendéglőben és ott elhatározták, hogy egyelőre a koalíciós lapokat nem szedik, ha kell, utóbb semmiféle lapot, sőt a szociálista pártvezetőség kiadta a jelszót hogy elmennek a generálsztrájkig.

Rudnay a szociálisták mellett.

Aki azt hitte eddig, hogy az ellenzéki lapok hiráda a rendőrség bünpártolásáról tulzolt, azt hihetőleg kellőleg felvilágosítja Rudnay főkapitány hivatalos nyilatkozata, mely szöszériat így hangzik:

Az ujságszedők sztrájkja alkalmával egyes lapok a rendőrséget azzal vádolják, hogy a sztrájkolókkal szemben nem nyújtott elég védelmet. A főkapitány figyelmezteti az illető vádaskodó lapokat, hogy mikor néhány nappal ezelőtt a főkapitány a korona és az államhatalom képviselőjének, Pestvármegye helyettes főispánjának nyújtott hasonló támadás ellen védelmet, akkor a legkiméletlenebb és legszemérmertlenebb támadásokban részesítették a főkapitányt, sőt ugyanazon lapok egy része, például a *Pesti Hírlap* vezércikkében a főkapitányt még magánbecsületében is megkísérelte megtámadni.

Mikor sokkal jelentéktelenebb sérelmekről lehet csak szó, — mert hiszen a mostani elítélendő terrorizmus végre is csak egyesek magánérdekeit érinti — most mégis azért szidják a rendőrséget, mert erején tulmenő védelmet nyújtani nem képes. A rendőrségtől a mult éjjelen azt kérték, hogy egyes hírlapok nyomdájának és szerkesztőségeinek védelmére magyaranyu gyalog- és lovasrendőrséget küldjön ki, továbbá, hogy a hírlapokat szállító kocsikat lovasrendőrökkel kísértesse, a rendőrség nem rendelkezik annyi rendőrrel, a mennyinek ki-

Istenem, mily bölcsen rendeléd, hogy így el van takarva a jörő előttünk. Talán igaza van, amidőn azt mondja: nincs nagyobb boldogság, mint virágok közt élni. Én mosolyogtam. Ah pedig! . . . Mily kínos érzelmeket takart el e mosoly. Mily végtelen nagy művészet és lelki-erő kell ahhoz, hogy valaki mosoly alá tudja rejteni fájdalmait . . .

Am legyen. Ó egy jüliomszál egy tó közepében. Lány szellő susog körülötte. Himes szárnyu lepke csókölgatja illatos szirmát és a csendesen ringó víz tükre öleli őt körül, mely megóvja a gyarló emberi kezektől, mint megóvja gyermekét az édesanya, kit ölelő karjaival szerető keblére zár. — Légy boldog! . . . Legyen a te álmod a természet álma, s legyen ébredésed, a tavasz virága.

Ilyen gondolatokkal haladt Elemér az utcán révedezve czéltalan. Az éjre koromsötét borult. Sűrű fekete felhő borította el a csillagözönt és a fekete felhőből szaporán hullott alá a hős ősz eső. Ilyenkor minden elhuzódik a mogorva éjben, mely hüen tükrözte vissza az Elemér lelkivilágát. S aztán szél dühöng.

(Vége köv.)

rendelését kérték és a mennyire e szolgálatok biztos ellátására szükség lett volna. A rendőrség azért helyt állott és a nagyobb kihágásokat megakadályozta.

Utal arra is a főkapitány, hogy most egyes lapok kizárólag magánérdekeik szempontjából a budapesti államrendőrséget alapos ok nélkül támadják, de ugyanazok az egekig dicsőítik ama törvényhatóságokat, alispánokat és tisztviselőket, melyek és akik a korona és az állam tekintélyét képviselő főispánoknak azt a védelmet se akarták nyújtani, melyet az illető lapoknak a rendőrség az éjjel adatott.

Bécsi hangok.

A Wiener E. Tagblatt ezt írja:

A szociálisták azok közül a pártok közül valók melyek ellenségei a cenzurának, mert a szabad sajtó békóba verésére szolgálnak. De mit jelent egy ujság elkobzása és a cenzura a budapesti szociálisták legujabb elhatározásához képest. *Honét veszik a jogot*, hogy egy ujságnak megsabják, milyen álláspontot foglaljanak el valamely politikai kérdésben. Ezt még az orosz autokrácia sem meri megtenni. Ezek az urak, ha nincsenek is szövetségben a magyar kormányval, de annak falankszaiban harcolnak.

A budapesti szédők minapi határozatukkal az általános választói jognak nem tettek jó szolgálatot, csak azt bizonyították be, hogy igazuk van azoknak, akik a szociálisták szájhősködésében nem látnak egyebet, minr a szabad vélemény elnyomására való igyekezetet. Ne csodálkozzanak azon, ha ez eljárásukkal még azokat a köröket is elidegenítik maguktól; akik az általános választói joggal a szociálistáknak nagyobb erkifejtésre alkalmat akarnak nyújtani.

A Reichsrath folyosóján általános a fölfogás, hogy a magyar szédősztrájkot a *kormány emberei* rendezték. Ha sikerülne Fejérvárynak a koalíciós sajtó száját bevarrni, zseniális munkát végzett, hanem még baja lehet belőle. Feltűnt, hogy a *Fremdenblatt* teljes tárgyilagos tudósítást adott az eseményekről.

NAPRÓL-NAPRA.

Munkakörünk.

Az adventi időszak a maga előkészítő jellegével kiválóan alkalmas a keresztény megújulás munkálására. A városok katolikus társadalmában is, falun meg első sorban. Első várunk nekünk a keresztény falu. Léghőre még mindig elég tiszta és, ha van megfelelő vezetője, aki ember a gáton, husz-harmincz esztendő alatt a legtöbb esetben, sajnálatos kivételektől eltekintve, jóformán csodákat művelhet.

Lépést kell tartanunk a *szabadkőművesség* és *szociálistizmus* rohanó árjával, amely pusztulással, elsöpréssel fenyeget mindent, ami jó és ami keresztény. Fenyeget, de nem szabad megijednünk tőle. Szembe kell vele néznünk.

De itt nincs sok idő és nincsen tér a himezésre-hámózásra, halogatásra, töprengésre. Munkához kell látunk. Senkise szabadójék, mert erre mifelénk többnyire ugyis csak *kifogásokkal* találkozik az ember. Már pedig nekünk sem ürügy, sem kifogás, sem kibuvó nem kell, nekünk *alkotások* kellene. Tettek *eredmények*.

Használjuk föl az adventi időt, akár a munka régóta halogatott megkezdéséről, akár folytatásáról van szó. Sacratum tempus, szentelt idő az adventi ciklus. Ugyan szenteljük mi is a fáradhatatlan munkának. Hiszen elvégre *munka az élet*, nem örökös pihenés, szüszegás, semmittevés.

Járják sorra városaink katolikus társa-

ságait, akiknek kötelességük és alkalmuk van rá. Agitáljanak, oktassanak, ébresszenek és dolgozzanak. Fölolvasásokról, előadásokról szeretnénk hallani az advent folyamán. Ugy, ahogy legényegyesületünkben látjuk. De gyilkos szélcsönd van, halálos nyugalom mindenütt. Hol az éle? Hol a munka? Nem érzünk lüktetését. Nem halljuk zaját.

Megdöbentő jeleneteket produkál az utca az egész országban. Miért nem szervezedünk? Miért nem tanítunk? Miért nem buzditunk *ellenakcióra*, egészséges, tiszta fegyverekkel, becsületes alapon?

Ha már a városok mozdulatlanok, hadd éljenek a faluk. Hetenkint egyszer-kétszer össze lehet, össze kell hívni a népet, ha nincs *katholikus kör*, hát az iskolában. Föl kell olvasni az ujságot, meg kell magyarázni a világ folyását, ki kell oktanni a népet, hogy félre ne vezessék. Így hintjük el a magvát a katolikus körnek. Itt a *kalendárium-kolportázs* ideje is. Itt a *pásztorjátékok* előkészítésének, a *karácsonyi ajándékok* összegyűjtésének ideje.

Oly szép, olyan ideális, mégis különösen praktikus az adventi munkakör! Temérdek a teendő, de nagyon sokat megvalósíthatunk belőle a téli időszakban és főként *adventben*, valamint a *nagybőjt* folyamán. Ugy kell szervezni a társadalmat azoknak, akiket a Gondviselés élére rendelt, városban is, falun is, hogy *munkás lelkek* egészen bele leheljék. Csak itt áll be az a körülbelül ideális állapot, hogy úgy szólván legrejtettebb gondolatát is ismerjék a gondjaikra bizott szocietasoknak nevezetes, fontos katolikus kérdésekben.

Szép a mi munkakörünk, kár hogy nem tudjuk betölteni. Nem ám, mert nem akarjuk. Legyen tehát komoly akaratunk, hogy előbbre juthassunk. Hiszen *az erő: akarat*.

(h.)

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Deczember 10., 12., 17 és 19. Előadás a Katolikus Legényegyletben.

Deczember 17. Városa yaválasztás.

Betörők garázdálkodása.

Merénylet a Szent László nyomda ellen.

Gyalázatos orvtámadás tartja fogva lelkünket. Kezünkben megremeg a toll a kiállott izgalmak főihaborító hatása alatt. Nem félelem fog el bennünket, hanem végtelen undor és mélységes elkeseredés a bitang brutalitás miatt, amely nyomdánkat az éj folyamán érte.

A vérlázító esemény részletei a következők:

Az éjjel negyedtizenkettőkor a Katolikus Kör házába, amelynek egyik emeleti lakosztályában szerkesztőségünk, az alatta levő udvari helyiségben pedig a *Szent László nyomda* szédőterme és gépháza helyezkedik el, mintegy százötven főnyi szociáldemokrata-csoport csöngetett be. *Koptyin* János portás gyanutlanul kinyitotta a kaput, amelyen elsőnek egy fehér kendővel fölötött áilu haramia tört be, utána czimboráinak nagy sokasága rohant a kapu alá. A kapust torkon ragadták, a falhoz lökték, száját befogták, a kulcsot elvették tőle s a kapu mindkét szárnyát kitárták, hogy rögtön menekülhessenek.

A zsványok egy csoportja a kapu őrize-

tére maradt. Tulnyomó részük berohant az udvarra, a nyomda helyiség felé. A banda itt is megoszlott. Egyik részük a gépházban tört, zuzott, miután azonban a gázt itt még nem gyújtották meg, nem látták, miben tegyenek kárt.

Igy is alaposan megrongálták ugyan az egyik gépet, a lap nyomását azonban meg nem akasztották rombolásukkal. Mialatt ez a kisebb csapat a gépházban rombolt, a nagytömeg főcsoportja a kendős arcú haramia vezetése alatt megrohanta a szekrényeket.

— Elvtársak, no most!

Adta ki a jelszót a bendős zsvány. Mire aztán temérdek betűt, kész szedést, könyvek részeit szórták a földre. Mindez egy pillanatig tartott. Szó nélkül folyt a rombolás. Láthatólag előre megállapított terv szerint.

Aztán kitódultak a nyomdából, kövel, bottal, ököllel beverve ajtót-ablakot s a nyitott kapun kiszöktek és elpárologtak egy két abczug után.

A kár több ezer korona. A nyomdában dolgozó személyzet megdermedten nézte a pokoli rombolást. Bántódásuk nem történt.

Szerkesztőségünk emeleti helyiségében Helvey Lajos dr. éjjeli inspekciós szolgálatot teljesítő belső munkatársunk gyalázatos incidens alatt gyanútlanul folytatott telefonbeszélgetést fővárosi tudósítónkkal.

Mignem az üvegszörömpölés figyelmessé tette. Ekkor már a szedőszemélyzet jelentette a bajt.

Megjelent aztán a rendőrség is, amely azonnal széleskörű nyomozást indított.

Elvárjuk, hogy a rendőrfőkapitány haladéktalanul a legszigorubb erélyvel fog eljárni!

Szerkesztőségünk és nyomdánk közbiztonságáért őt, mint a közrend hivatott őrét terheli a felelősség legelső sorban.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket: *hogy ugy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek,* hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

*** A villamos felügyelő bizottság ülése.** A Nagyváradi városi villamos telep felügyelő bizottsága ma, december hó 6-án délután 4 órakor a városházán ülést tart, amelyen a villamos telep több fontos ügyét tárgyalják.

*** A petroleum tartása a kereskedésekben.** Sok szerencsétlenséget okozott már az, hogy a kérdésekben igen sok helyen nagyon is könnyelműen kezelik a petroleumot, benzint s meg nem felelő tartályokban állanak ez a gyúlékony és veszélyes folyadékok. A belügyminiszter most körrendelet útján intézkedik a petroleum, benzin, aether, ligroin stb. artásáról. Erre vonatkozólag a nagyváradi rendőrség a következő jelentést adta ki:

A tűzveszélyes azaz 25 celsius foknál robbanó kőolaj és egyéb robbanó folyadékok egy, illetve félkilogramnál nagyobb mennyiségben csak a belügyminiszter által engedélyezett robbanásmentes, szegecselt fémedényben raktározható és tartható elárusítás végett. Ezen 112,771—1905 számú belügyminiszteri rendelet tehát főleg az ilyen folyadékok árusításával foglalkozó kereskedőkre vonatkozik és csak tájékoztatás végett közlöm a rendeletből a következőket: Ugyancsak a fent említett robbanómentes fémedényben tartandó a 21 celsius foknál nagyobb hőben meggyulladó finomított pet-

roleum is. Ezenkívül meghatározza az említett rendelet, hogy a robbanó folyadékokból mily mennyiség tartható üzletben (finomított petroleum 300 kilogramm, tűzveszélyes petroleum 200 kilogramm, benzin 100 kilogramm, ligroin 50 kilogramm, benzol 50 kilogramm, petroleum éther 25 kilogramm, kén éther 10 kilogramm és szénkéng 10 kilogram) és hogy mennyi tartható raktárban, (finomított petroleum 800 kilogramm, tűzveszélyes petroleum 600 kilogramm, benzin 800 kilogramm, ligroin 300 kilogramm, benzol 300 kilogramm, petroleum éther 150 kilogramm, kén éther 60 kilogram és szénkéng 60 kilogram.) A raktárakra azonban minden lakott épülettől különállóknak és előírt módon épülteknek kell lenniük. Ezen rendelet jövő év márczius 1-én lép életbe és így ekkorra az illető kereskedőknek a rendelet értelmében épített raktárakkal kell bírniok, valamint robbanásmentes tartályokkal is.

*** Uj ügyvéd jelölt.** Babescu Emil, a nagyváradi jogász ifjuság egyik rokonszenves tagja folyó hó 4-én tette le egyhangú sikerrel első szigorlatát a jogtudományok tételes tárgyából a kolozsvári tudományegyetem jogi karán.

*** Tea-estély a Fekete Sasban** Folyó hó 9-ikén szombaton délután 5 órakor igen kedélyesnek ígérkező tea-estélyt rendez a Bihar megyei és nagyváradi nőegylet, valamint a városi árvaház igazgató választmánya a Fekete Sas nagy termében. A kedves estélyt, mely iránt városszerte a nagy az érdeklődés, rövid kis hangverseny fogja megelőzni, a melyen városunk ismert és kedvelt urhölgyei is fognak résztvenni, akik játékokkal már többször szórakoztatták közönségünket. Az elnökség különben mindent elkövet, hogy a hangversenyt, kedélyessé és kellemessé varázsolja. — Bár a mult alkalommal rendezett tea és Katalin-estélyek kellő garanciát nyújtanak ezen est sikeréhez is és bizonyára mi sem fog hiányozni, hogy mindenki ki szórakozása mellett a jótékonyág oltárára is óhajt hozni áldozatot kellemesen és otthonosan érezze magát. Belépti díj személyenként 1. korona.

*** Egy deliriosus ember garázdálkodása a városházán.** Tegnap délelőtt egy teljesen elázott ember kóborogta be a városházát s olyan botrányt csinált, hogy összefutottak a tisztviselők. Egy Gerber Dávid nevű iszákos ember tegnap délelőtt benyitott a városi főügyészi hivatalba s midőn látta, hogy Dus László főügyész egyedül van a szobában, megtámadta s inzultálni akarta. Magából kikelve ordította: »Zsványok, adjátok ide a pénzem, amit a város elrabolt.« Közben valaki benyitott a szomszéd szobába s a részeg garázda ember erre megugrott. De csak a második emeletre ment, ahol Sztarill János árvaszéki ülnökkel találkozott. A legdurvább hangon megtámadta Sztarill Jánost is, majd a lármára elősiető Szántó Lajos közgyámot s mindkét tisztviselőt tette is inzultálni akarta, de ebben megakadályozták. A »gazember«, »tolvaj« tilulusokat azonban kegyetlenül szórta mindenkire, aki eléje került. Végre is egy markos rendőr nyalábolta fel a már élemedett korban levő embert s levitte a rendőrség zárkájába, ahol még késő délután is aludt s kihallgatni sem lehetett. Az eljárást megindították az iszákos ember ellen.

*** Miklós napja.** Az öreg december hónap sok örömet szerez a gyermekeknek. Miklós napja, a szent karácsony ünnepe, olyan napok, melyek hangosabb dobogásra készítetik az apró, ártatlan szivecskéket. A jó Miklós ma kopogtat be a házakba s a szerint, amint jó, vagy rossz gyermekeket talál, osztja ki ajándékát. Dió, mogyoró, cukor, alma, kifogyhatatlan bőségben van zsebeiben. De virgács is kerül néha-néha — a rossz gyermekek számára. Azért sem hargszik a jó öreg Mikulás, ha valahol kirekesz-

tik a házból, nehogy szakállától, bozontos bundájától megijedjenek a gyermekek. Azért a Mikulás bácsi itt is érezteti jóságát, az ablakba rakott cipők, csizmák itt sem maradnak üresen. Mert Mikulás szereti a gyermekeket, különösen a jókat.

*** Kinevezés.** A király Moldoványi László tenkei járásbírói jegyzőt a pécskai járásbíró-sághoz albiróvá nevezte ki.

*** Kavicsszállítás a város részére.** A város külső részein levő utak jókarban tartásához szükséges rostált kavics szállítására a napokban tartották meg az árlejtést. Tegnap intézkedett a tanács, hogy a kavics szállításával a legelőnyösebb ajánlatot tevő: Szántó Ferencz bizassék meg, aki a rostált kavics köbméterét 2 kor. 68 fillérjével szállítja.

*** Gyermekek a Szigligeti színházban.** Megemlékeztünk már erről az igazán kedves meglepetésről ami a gyermekelőadásban a sok apróságot érni fogja egyet s mászt már elárultunk az élvezetesnek ígérkező délután műsorából, — e jelen alkalommal csak annyit jegyzünk meg, hogy az a nagy érdeklődés nem hiábavaló, mert annyi szépséget, annyi poézist még nem vettek színpadra, amennyit e délutánra tartogatnak ez előadás rendezői és biztosítják a sikert Alexander Margitka tánczával, amit Bércziné tanított be, Fényes Annuska hegedűjátékával, a kis ballet Kovács Tivadar jeles balletmesterünk utmutatása és Mártonffy György karmesterünk vezetése mellett és az a vérből való színész ember Tihanyi Miklós »Katóka Tündérországban« című látványos mese kreálásával. Jegyeket már előjegyezni lehet dr. Adorján Emilnél e kedélyes délután főrendezőjénél.

*** Mikor lesz az országos vásár.** A nagyváradi téli nagyvásár e hét végén kezdődik. Pénteken és szombaton, december 8—9-én lesz a sertés- és juh-vásár, 10. 11 és 12-én, vasárnap, hétfőn és kedden a termény-, barom- és ló-vásár; 10—15-ig vasárnap, hétfő, kedd, szerda, csütörtök és pénteken a kézműipar- és általános kirakodó vásárt tartják meg.

*** Elfogott csirkefogók.** Csillagvároson és Váralján az utóbbi időben több aprómarhalopás történt. A tetteseket tegnapelőt elfogta Vass Károly bűnügyi nyomonzó Cs. Nagy Sándor rovtomultu és a város területéről kitiltott csavargó, annak felesége és Pintér János szintén rovtomultu, fegyházt viselt egyének személyében. A jeles társaságnál nagyobb mennyiségű libaszirt, húst és tollat találtak, amelyek egyaránt bizonyítják a tolvajok bűnösségét. Mindhárman zár alá kerültek a nyomozás pedig folyamatban van.

x Rheuma, köszvény, csont és izomszaggatás ellen legbiztosabb hatása van a Citosan-nak, kapható a »Kigyó« gyógyszer-tárban, Nagyváradi, Bémer-tér és a Vadász-féle Drogueriában. Ára 90 fillér.

x Azt a nagy raktárt minden czikben, s azt a divatos szép újdonságokat oly határtalan olcsó árban, mint az Amerikai ruházban nem kapjuk sehoh sem. Tehát mindenkinek saját érdekébe ajánljuk, hogy szükségletének beszerzése végett oda forduljon. S hálás lesz ajánlatunkért.

x A közönség érdekét mozditotta elő TESZLER SIMON helybeli posztónagykereskedő, hogy engedve t. vevői általános óhajának, posztónagykereskedését szabászati teremmel bővítette ki. Kiváló képzettségű és a fővárosban, valamint külföldön bő tapasztalato-kat szerzett szabászt szerződetett, ki a legdivatosab faconok készítésével a legkényesebb izlést is kielégi, s így bárki egyhármadrésznivel olcsóbban, mint bárhol másutt szeresheti be a legfinomabb angol és scott kelmébből ruhaszükségletét. Egy egyszerű levelezőlapon közölt kívánságra dus collectióját bármikor rendelkezésre bocsátja s azt választás megejtése végett bárhova elküldi.

IRODALOM.

Az **Örökimádás** című folyóirat novemberi száma a következő tartalommal jelent meg:

Tartalom: Öröklámpa az oltár előtt. — Kenyértöréskor. — A győri »Frigyszekrény«. — Liliomszál az Oltáriszentség előtt. — Templom előtt. — Isten gyermekeinek csodálatos tápláléka. — Elmélkedés a legfölségebb Oltáriszentségről. — Eucharisztikus egyesületek és ünnepek: Az Erzsébet Örökimádás-Templom-Egyesület évi közgyűlése. — Ifjúsági eucharisztikus ünnepség Marosvásárhelyt. — Innen-onnan: Fejedelmi adomány. — A kalocsai Oltáregyesületi lelkigyakorlatai. — Ki használta elsőnek az »Eucharistia« szót. — Az »Örökimádás« köszönete. — Irodalom. — Oltáregyesületi ügyek. — hirdetések.

E valóban életrevaló folyóirat a Központi Oltáregyesület (Budapest, IX. ker., Üllői-ut 75.) kiadásában megjelenik s előfizetési ára egy évre 3 korona. Ajánljuk t. olvasóink pártfogásába,

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szerda Ugyanez C.
Csütörtök: Ugyanez A.
Péntek: Mikado B.
Szombat: Ugyanez C.
Vasárnap: Kuruczfurfang.

Csöppség.

Összeszedte Fényes Samu, ami gyermeki, és női kedvességet és bájos gyöngédséget talált s mindezt egy alakra ruházta: a Csöppségre. Erre a bájos teremtesre, akiben megtalálja mindenki azt a legszebb, legédesebb valamit, amit úgy hívnak, hogy nőiesség. Ezt a női ideált aztán körülvette más ideálokkal: az egyszerű, de becsületes férfi, a számító, hálótvető vénleány, a gyáva csábító és az elkeseredett megcsalt férj ideális vonásokból megrajzolt alakjaival. Csoda-e, ha az egész nézőtér csak gyönyörködött? Gyönyörködött abban az ideális légkörben, amely a színpadról szerteáradt. Mintha egy rózsabokor tiszta, nemes virágait válogatta volna össze Fényes Samu; meghódított, elbájolt darabjával mindnyájunkat.

Hanem azért nem minden érdem a Fényes Samué. A Csöppség bájos szerepét épp olyan bájos csöppség játszotta: *Harmath Hedvig*. Meglepő az az elragadó graciozitás, amellyel szerepét alakította. A legfinomabb árnyalatokig kidolgozott, csupa, az életből ellesztett vonásokból felépített alakítást mutatott be.

Ritka művelzetet szerzett közönségünknek, mely régen nélkülözi az igazi naivát. Legszebb kritika az volt, mikor egyik bájos jelenete után valaki önkéntelenül hangosan felsóhajtott: Istenem, milyen kedves! Kedves, behizelgő alakítása költőiségben versenyzett a darab mély, igaz költészetével.

A vendégművésznő meglehetően elégedve partnereivel is. A vigjátéki személyzet java tudását vitte színpadra. Mindenek előtt Tóth Eleké az érdem javarésze. A parlagi jó szívé, duhaj nemes urat s annak átalakulását, gyöngétovázását és igaz érzéseit teljes igazsággal hozta színre. Hasonlóképp egyikét mutatta be legjobb alakításainak Peterdy Sándor. Az I. felvonásban, a züllött, vén korhely kabinet-

alakításai közé sorolhatja. Pogány Janka egy házsártos gazdasszonyt játszott nagy sikerrel.

Angyal Ilka beugrott a hálót vető vén kisasszony szerepébe; dicséretére legyen mondván, nem látszott a beugrás, sőt örülünk, hogy ezt a szerepet ő adta az ő szokott művészetével. Kisebb szerepekben igen szép sikert értek el Tihanyi, Bombai, főleg pedig *Simon Mariska*, majdnem túlzottan komikus szolgájával.

És a darab tartalma?

Azt nem elmondani, hanem megnézni kell. Az a lényege, micsoda átalakulást tud teremteni egy házban, de nőt egy férfi lelkébe is egy igazi nő, ha még olyan csöppség is. Csak igazi nő legyen. Nagy igazság. Sokan érzik, de kifejezni csak költő tudja. S Fényes Samu ezzel a darabbal bebizonyította, hogy költő.

Dr K. A.

A mikádó reprize. Sullivan opettjének pénteken lesz a reprize. Az igazgatóság teljesen új kiállítással hozza színre a kedves tárgyú, melodikus zenéjű keleti operettet, a melyben *Tihanyi Miklós*, a cziperep alakítója, aktuális kuplékat fog énekelni. Az előadásban részt vesz az egész énekes társulat, a mely már teljesen elkészült e darab betanulásával. Tarkítani fogja az előadást a táncos felvonulás, a melyet *Palásthy Sándor* rendezett. A mikádó pénteki reprize ilyenformán a szezon legérdekesebb és legjobb operette előadásának ígérkezik.

EGYESÜLETEK.

Gyűlés a kath. körben. A nagyváradai katolikus kör választmánya ma szerdán december hó 6 án este 1/2 6 órakor saját helyiségében gyűlést tart, melyre a választmányi tagok figyelmét ez uton is felhívjuk.

A Biharmegyei kör alakuló gyűlése. A budapesti egyetemi hallgatók között fennálló »Biharmegyei kör« tegnapelőtt tartotta alakuló gyűlését. Elnök lett Szatmári Ferencz, alelnökök Nagy Albert és Gottlieb Zoltán, titkár. Herczeg Sándor, főjegyző Hegedüs Nándor, aljegyzők Szántó Ákos és Győr Ernő, pénztáros Lévai Lajos, ellenőr Aufrecht Ede, háznagy Schwarcz Béni. A gyűlés elhatározta, hogy a kör fellendülése érdekében nagyobb akciókat indítanak. A gyűlés után az egyesület tisztikara tiszteltet az egyesület diszelnökénél: Szatmári Mór országgyűlési képviselőnél.

TANÜGY.

Középiskolai reformjavaslatok.

Az előfizetési felhívások tengeréből meszsze kimagaslik *Alvinczy Sándor* főreáliskolai tanára.

Nem szükséges Alvinczyt a nagyváradai közönségnek bemutatnunk. Bár visszavonultan él, tudja róla a közönség, hogy egyike a legképzettebb uri embereknek, a ki több nagy kelendőségnek örvendő művel lépett fel az irodalomban is.

Most a tanügyi irodalom terén lép ki egy rendkívül érdekes dolgozattal.

A vallás és közoktatásügyi miniszterium évekként elelőtt megbízta Alvinczyt, hogy a magyar középiskolákra vonatkozólag javaslatokat dolgozzon ki. A megbízásnak Alvinczy eleget is tett s a miniszteriumhoz száz ivre terjedő javaslatot nyújtott be, a mely javaslatoknak nem egy pontját az eddigi kormányok meg is valósították. A legnagyobb elismerés azonban most érte Alvinczyt.

Lukács György miniszter programbeszédében kijelentette, hogy ő a középiskolát Alvinczynek ké évvel ezelőtt benyújtott javaslata értelmében akarja reformálni, t. i. a legszűkebb határok közé szorított közös törzstanítás mellett

szervezett tanfolyamokkal, melyekben a tanulóknak hajlam, tehetség, választott életpálya szerint nyernének intenzívebb kiképzést. A miniszternek ez a kijelentése az aktuális érdekességét kölcsönzi eme javaslatnak s ezért elhatározta a szerző, hogy javaslatainak azt a részét, amely a közönséget leginkább érdekli, sajtó alá bocsátja.

Később ugyan megvonta a tanügyi kormány Alvinczytól megbízatását — az ő nyíltsága miatt. Alvinczy u. i. ismeretes arról, hogy nem tekint sem méltóságot, sem rangot, hanem megmondja véleményét — sokszor nyersen — mindenkinek. De ez a körülmény nem szolgál művének kárára, sőt annál érdekesebbé teszi azt.

A kötetből még csak a két első iv jelent meg, ebből lapunk legközelebbi számában mutaványt közlünk, ebből is meggyőződhetik a közönség, hogy Alvinczy munkája olyan könyv lesz, amely minden művelt magyar embert érdekelhet. Ára 5 korona lesz s az előfizetési pénzek a szerzőhöz Nagyváradra küldendők.

A munka érdekes tartalmát bizonyítja a következő tartalomjegyzék is:

Megbízatásom története.

1. A magyar középiskola újjászervezése, kulturális céljainak megfelelő nemzeti alapon. A magyar kultúra. A német sablon szerint szervezett középiskolai oktatás káros voltáról. A magyar középiskola újjászervezése, kulturális céljainak megfelelő nemzeti alapon. Az iskolai különfoglalkoztatásról általában. Középiskolai különfoglalkoztató tanfolyamok.
2. A középiskolai igazgatás újjászervezése. A magyar középiskolák céljaikkal egyedül állók. Igazgató jelöltek kiképzése. A comme il faut középiskolai igazgató. Allami középiskolai igazgatók rajza természet után. A francia középiskolák igazgatása. Javaslatom pontokba foglalva.
- III. Közoktatásügyi Potemkin-falvak. Egy csödbe jutott állami középiskola rajza természet után. A középiskolai tanárjelöltek gyakorlati kiképzése. Megdőbb nő miniszteri leirat. A toldozás-foldozás elve középiskolai kulturpolitikánkban. Az elméleti kiképzés reformja. A gyakorlati kiképzés reformja.
- VI. Kinevezések és előléptetések. Vétkecs slendrián. Nepotizmus, protekció. Tanárok minősítése. Pályázatok, előléptetések.
6. Kinevezéseknél követendő eljárás. 7. Tankönyvek iratása és engedélyezése. A jó tankönyvek jelentőségéről. Kik irnak tankönyveket? Tankönyv-bírálat. Tankönyvüzelmek. Jegyzetek. Tankönyvek iratása javítása, engedélyezése.
8. Iskolai korrepetálás és szórakoztatás. Középiskolai bajokról. A meddő tanítás némely okairól. Iskolai korrepetálás. Korrepetálás a francia középiskolákban. Iskolai szórakoztatások. Javadalom pontokba foglalva.
9. Fizesrendezés és soronkívüli előléptetés. Elvi kérdések. A számarlétra. A soronkívüli előléptetés. A francia középiskolai tanároknak fizetése. Javaslatom pontokba foglalva. (A miniszterium e javaslatom alapján módosított a magáét.)
10. A helyettesítés. Helyettesítési mizériák. A helyettesítés külföldi középiskolákban. Javaslatom pontokba foglalva.
11. A tanárok szolgálatképessége. Felelősség nélküli bűnök. A külföldi kormányzatok eljárása a képtelennel szemben. Javaslatom pontokba foglalva.
12. Modern nyelvek tanítása. A nyelvtanításról általában. A nyelvtanítás magyar szempontból. A középiskolai nyelvtanítás meddőségéről. Nyelvtanítási humberg. Nyelvtanítási igazságok. Javaslatom pontokba foglalva.
13. A túlterhelés kérdése.
14. Dr Wlassits Gyula miniszterhez intézett levelek.

TÁVIRATOK.

A válság.

Budapest, decz. 5. (Saját tud. távirata.)

A vezérbizottság a sajtó elleni merénylet ügyében elfogadta Apponyi memorandumát. Az ellenzék szolidaritást vállalt sajtójával. A közönséget a sajtó mellett kitartásra buzdítja. A becsületes ellenzék egyedüli fegyvere az alkotmány. Ezzel fog győzni armányon és erőszakon.

A választói jog, valamint a december

19-i ülés ügyében holnap délelőtt a függetlenségi pártkör helyiségében folytatják a tanácskozást.

Fejérváryt holnap délelőtt 11 órakor audencián fogadja a király. Lukács László hír szerint 67-es koalíción fáradozik. Ma Kossuth-, Andrássy- és Apponyival tárgyalt.

Merénylet a sajtó ellen.

Budapest, decz. 5. (Saját tud. távirata.) A sztrájkolóknak eszükhöz térnek. Hír szerint holnap az általános munkássztrájk tervével foglalkoznak. Másrészt egyre pozitívabb hírt nyer a hír, hogy ha Budapesti Hírlap és a Pesti Hírlap holnapi számát megjelenésében megakadályozni nem tudják, *fölhagynak a sztrájkjal.*

A Budapest előtt tüntetés volt. 3 lövést tettek a rendőrökre. Mire ezek 30 tüntetőt megsebesítettek. Háromat súlyosan. A sztrájk ügyét az ellenzék holnap szóvá teszi a főváros közgyűlésén.

NYILTTÉR.

Kitünő alkalom!

Kiárusítás!

Kiárusítás

N e h a i

P a t t a M a n ó

ékszerész-üzletében lévő áruk
1. évi november hó 16-ától kezdve
hatósági engedély alapján **kiárusítottatnak.**

Mélyen leszállított szabott áron kerülnek eladásra az összes raktáron levő nagymennyiségű tárgyak, u. m.:

arany és ezüst ékszerek, briliánsok, férfi és női arany és ezüst órák és láncok, nickel tárgyak, evőeszközök, függők, gyűrűk, szemüvegek és látszerek, mindennemű modern és szecessziós dísz tárgyak.

A kiárusítás a fő-utczai Orsolya zárdá mellett lévő üzlethelyiségben történik.

Kiárusítás!

Kiárusítás!

Kitünő alkalom!

TÖRT SZÁMOK

TANÍTÁSA ÉS TANULÁSA

középiskolába készülő
tanulók, kisiparosok
és kisgazdák számára.

Írta: **RÁTKAY JÓZSEF.**

Kapható a

Szent László nyomdában.

Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Ára 20 fillér.

Vidékre 25 fillér előleges beküldése mellett bérmentesen küldetik meg.

REGÉNYCSARNOK.

Gyorgyejev Foma.

Írta: Gorkij Maxim.

6.

— Azt. Véresre verted . . . s mikor elment mellettem, láttam, hogy sírt.

— Hm! Ignác a szájába tette a kenyeret — Hát talán sajnálot?

— Sajnálom — mondta Foma s szemébe könnyek gyűltek.

Ignác hallgatott, bort öntött poharába, kihörpintette s így szólt:

— Semmi okod sincs arra, hogy sajnáld. Tulságos sokat káromkodott s megkapta a magáét. Ismerem, jó fiu, munkás, erős és nem ostoba. Nem szokott tünődni . . . Tünődni csak nekem szabad, mert én vagyok az ur. Nem olyan könnyű urnak lenni . . . Attól az arculütéstől nem fog meghalni csak okosabb lesz. Ugy van . . . Oh, Foma! Te még gyermek vagy s nem értesz semmihez, meg kell tanulnod az életet. Talán nemsokára meg is halok.

Ignác hallgatott, újra ivott s így s folytatta:

— Az embereket sajnálni kell . . . de okosan kell sajnálni őket. Először jól meg kell figyelni őket, hogy mi lakik bennük s hogy miképpen lehetne hasznukat venni. Ha aztán azt látod, hogy munkaképes, erős ember az illető, akkor segíteni kell rajta. De ha gyenge s nem tud dolgozni, menj tovább a magad utján s ne törődj vele. Tudnod kell, hogy aki sokat nyög és sokat panaszkodik, az nem ér egy fabatkát sem s az ilyent nem szabad sajnálni. Majakin keresztapádnál sok mindenféle csücseléket láttál, olyan embereket, akik kegyelemkenyeren éltek. Feledd el őket, ezek nem is emberek, hanem hernyók, melyeknek semmi haszna sincs . . . Olyanok, mint a bolhák vagy egyéb piszkos rovarok . . . Csak Istennek élnek, pedig nincs is istenük, csak a nevét hordják a szájukban, hogy az ostoba embereket elámissák s teletömjék a gyomrukat. Ezek az emberek csak a gyomruknak élnek s egyebet sem tudnak, csak inni, enni, nyafogni és aludni . . . csak a léleknek ártanak. Az ilyen emberek miatt botlanak meg a munkások. A jó ember olyan ezek között, mint a jó alma a rohadtak közt, megrontják a jót is . . . Te még kicsiny vagy s talán nem érted meg a beszédemet . . . Segíts annak, aki erős marad a szerencsétlenségben . . . s ne éreztesd vele, hogy segítettél rajta. A dolog éppen olyan, mintha két deszka beleesik a sárba — az egyik már rohadt, a másik szép egészséges deszkaszál. Mit kell ilyenkor tenned? Mire jó az a rohadt deszkaszál? Hagyd a sárban, legalább aki rálép, nem sározza be a lábát . . . De az egészséges deszka emeld föl, tedd a napra, hadd száradjon meg. Ha neked nem használ, használhat másnak. Így van fiam. Ne feledd el . . . És a Jefimkát ne sajnáld . . . derék fiu az és tudja mit ér . . . egy potonnal nem lehet agyonütni. Egy hét mulva megteszem kormányosnak s nem fog soká tartani, kapitány lesz belőle. Így nő az ember . . . Én magam is így nőtem s mikor annyi idős voltam, mint ő, én is sok potont kaptam. Az élet nem nagyon gyengéd, fiam, szigorú és könyörtelen.

MÁSODIK FEJEZET.

Ignác két órán át tanította a fiát. Beszélt a saját ifjúságáról, az emberekről s az emberek hatalmáról; a gyöngaségről, mely megtanította őket arra, hogy miképpen kell alakoskodni s más számlájára élni.

A fiu csöndesen halgatta a tanítást s érezte, hogy atyja egyre közelebb ér lelkéhez s bár hiányzott atyja szavaiól az, ami olyan gazdaggá tette Anfiszta néni meséit, mégis új, volt, világosabb, értelmesebb és érdekesebb, amit atyja mondott. Foma kis szíve hangosan és melegen vert s valami úgy vonzotta őt aty-

jához. Ignác észrevette ezt a lelki felindulást fölkel s szívéhez szoritotta a fiát. Foma pedig átkarolta atyja nyakát, odasimult arcához, halgatott s hangosan lélekezett.

— Édes fiam — sottogta Ignác. Kedvesem . . . örömm . . . tanulj, amíg én élek . . . olyan nehéz az élet!

A fiu szíve remegett, fogait összeszorította s szeméből forró könnyek eredtek.

A hajó most már fölfelé uszott a Volgán. Egy forró nyári éjszakán, mikor az eget sűrű, fekete felhő borította, Kazanba érkeztek s a kikötőben veszteglő hajókaraván végén horgonyt vetettek. A horgonyláncok czörgése és a legénység kiabálása fölverték Fomát álmából. Kinézett az ablakon s a messzeségben apró lámpák fényét látta. A víz fekete volt és sűrű, mint az olaj, egyebet nem lehetett látni. A fiu szíve összeszorult s figyelni kezdett.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A Gazdasági-egylet gyűlése.

A Biharmegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmánya 1. évi december hó 2-án Markovits Antal egyleti elnök elnöklété alatt gyűlést tartott, melyen résztvettek még Alexander Lajos, Csanak Jenő, Csapó Dezső, Jancsó Lajos, Grosz Zsigmond, Molnár Lajos, Olasz Elemér, Pósfay Sándor, Pékánovits Imre, Száhlender Károly, Székely Sándor, Schwartz Ferencz, dr. Márkus László e. pénztárnok, Weingärtner Andor e. titkár.

Markovits Antal elnök a gyűlést megnyitván, felhívja a titkárt a tárgyak előterjesztésére.

Földmivelésügyi miniszter az egyleti módosított alapszabályt jóváhagyja, miután az alapszabály az egyleti közlönyben teljártalmilag már közölve lett, tudomásul lett véve.

Biharvármegye alispánja Ugra község hetivásár engedélyezési kérvényét véleményezés végett megküldötte. Igazgató választmány az ugrai hetivásárok engedélyezését szükségesnek nem tartja.

Bihardiószeg eddigi egynapos országos vásárait kiterjeszteni óhajtván, oly formán, hogy első nap állatvásár, a második nap kirakó vásár tartassék.

Igazgató választmány nem ellenzi a vásár kiterjesztését, kikötve azonban, hogy kirakó vásár az állatvásár napján vegye kezdetét. Országos gazdasági munkás és cseléd segélypénztár értesítette az egyesületet, hogy rendes tagokul a 35 évnél idősebb munkást és cselédeket csak még ez év végeig veszi fel. Az elnökség a pénztárnak ezen intézkedését közhírré tévén, Székely Sándor indítványára eltárazta a választmány, hogy javaslatba hozza a pénztár igazgatóságának, hogy jutalmazásban részesítse azon jegyzőket, kik a munkásokat ezen humáus intézmény felől felvilágosítják és őket saját érdekekben a pénztárba való belépésre ösztönözik.

Gazdasági egyl. országos szövetsége értesít, hogy a szövetségi nagygyűlés december hó 11-én lesz megtartva, miután az egyleti képviselők még májusi választmányi gyűlésből kiküldettek, tudomásul véve Somogy és pestmegyei gazdasági egyesületek a cselédügy rendezése iránti előterjesztéseiket a választmány — amennyiben vármegyénkben a cselédek javadalmazása megfelelő — egyelőre tudomásul vette.

A kóbor cigányok rendszabályozása tárgyában a választmány a zalamegyei javaslat alapján pártoló felirattal él. Mezőgazdasági lexikont a könyvtár részére megrendelni határozta a választmány.

Elnökség jelentését az október 29-én lefolyt margitai kiállításról a választmány tudomásul vette.

Száhlender Károly, mint az építési bizott-

ság elnöke tett jelentést az egyleti otthon stá-
diurnáról, melyet a választmány köszönettel tu-
domásul vett.

Egyleti titkár tett jelentést a resincai gép-
gyár által szerkesztett újfajta eke k próbálásá-
ról. Az eke bemutatás a püspökség fázánosi
gazdaságában szeptember 23-án lett foganato-
sitva.

Választmány a püspökségnek azon készse-
géért, hogy alkalmat nyújtott az eke bemutatá-
sára köszönetet mondott.

Igazgató választmány az erőtakarmányok
kedvezményes vasuti díjtétel engedélyezéséért
újbol felir a kereskedelemügyi miniszterhez.

Kiállítás Nagyváradon.

Egyleti titkár jelenti, hogy az egyesület
által 1906. év őszén rendezendő *mezőgazdasági*
kiállítás tárgyában az elnökség december hó
4-ére egy értekezletet hívott össze, mely érte-
kezlet megállapította a kiállítás keretét s an-
nak költséglőirányzatát. Igazgató választmány
az értekezlet tervezetét magáévá tette s annak
szervezésére egy bizottságot küldött ki, az el-
nökséget pedig megbizta, hogy a szükséges
támogatás végett a hatóságokat és a földmű-
velésügyi minisztériumot keresse meg. A ki-
állítás az egyleti otthon földszinti és alapsor
összes helyiségeiben, valamint a városliget te-
rületén nyerne elhelyezést. A kiállítás felölélné
mezőgazdaság minden ágát, nevezetesen ter-
mények, gépek, állatok, mezőgazdasági házi-
ipar, tejgazdaság, gyümölcs, bor, erdészeti, szó-
val a mezőgazdaság körébe vágó összes
ágaika.

Egyleti titkár tett jelentést a folyó évi
szept. 24-én lefolyt ügétő versenyről, melyet s
választmány tudomásul vett s köszönetét fe-
jezte ki mindazoknak, kik a verseny díjaihoz
hozzájárultak.

Wertheimstein Alfréd levél útján bejelen-
tette, hogy megkeresésére tagokul beléptek az
egyletbe: gróf Stubenberg József, gróf Károlyi
Imre, gróf Zichy Tivadar, özv. gróf Pongrácz
Vilmosné, Földi Mária, dr. gróf Almássy Imre,
Strasser Alfréd alapító tagul, Fraknóy Vilmos,
Teleszky János, Klobusitzky Tibor rendes ta-
gokul.

Gálffy János, Markun Mihály, id. Kállay
Lajos, Kállay N. Ferencz, Poroszlav F., Farkas
János, Németh Lajos, Várday Sándor, Bokor
László, Kovács Imre, Csanády Ferencz a ren-
des tagok második csoportjába, Csapó Dezső-
nél jelentkeztek: rendes tagokul Kiss Ernő,
Berényi Sándor, Sáági Sándor, Makkay József,
Südy Gyula, Zivuska József. A rendes tagok
második csoportjába Gyarmathy József.

Erős Rezső ivén reges tagokul Bügler
Zsigmond, Bügler Vilmos, Panyák Károly,
Zathureszky István ivén az élesdi körösvölgyi
takarékpénztár.

Igazgató választmány a jelentkezőket tago-
kul felvette, miről az illetők értesítendők lesz-
nek. A jegyzőkönyv hitelesítésére elnök Szál-
lender Károly és Molnár Lajost kérvén fel a
gyűlést berekesztette.

A gabonatőzsde határideje.

Budapest, dezc. 5.	
Buza okt. — — — —	16.38
Rozs okt.-re — — — —	13.16
Tengeri április 1906 — — — —	13.38
Zab ápr.-ra — — — —	13.16
Repeze aug.-ra — — — —	21.06

Értéktőzsde.

Budapest, dezc. 5.	
Osztrák hitelrészvény — — — —	678.—
Magyar hitelrészvény — — — —	706.—
Leszámitoló bank — — — —	499.—
Rimamurányi — — — —	548.—
Osztrák-m. államvasuti részvény	681.75
Közuti vasut — — — —	582.50
Városi villamos vasut — — — —	316.50

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1905. decz. 5-én.

Magyar aranyjárdék 4% — — —	113.75
Magyar koronajárdék 4 — 0% — — —	95.05
Magyar koronajárdék 3 1/2 % — — —	86.—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	95.40
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény	96.50
Magyar nyeremény sorsjegy-kölcson —	2.14
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcson —	158.—
Osztrák járdék papirban — — —	99.90
Osztrák járdék ezüstben — — —	100.60
Osztrák korona járdék — — —	118.—
Osztrák járdék aranyban — — —	99.80
1860. oszt. államsorsjegyek — — —	1.58
Osztrák-magyar bankrészvény — — —	16.35
Magyar hitelbank részvény — — —	7.77
Osztrák hitelbank intézeti részvény —	66.275
Osztrák-magyar államvasuti részvény —	65.600
20 irankos arany (Napolendor) — — —	19.10
Német birodalmi márka — — —	117.62
London vista — — — —	24.015
Páris vista — — — —	95.37
20 márkás arany — — — —	23.49

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

11169—1905. T.

Árverési hirdetmény kivonat.

A belényesi kir. járásbíróság, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy T. Thury
Ignác belényesi lakos végrehajthatónak *Tyrlucza*
Demeter és társai végrehajtást szenvedő
elleni 80 kor. 40 fill. tőkekövetelés és járulékai
iránti végrehajtási ügyében a nagyvárad kir. tör-
vényszék (a magyar-csékei kir. járásbíróság) terü-
letén lévő Dobrest községben fekvő a dob-
resti 111. sz. tkvben A 6—14 rendsz. alatt
felvett ház, beltelek, szántó, rét, közös legelő
és erdő járdandóságból álló jószágtestnek B.
3—7. rendsz. bejegyzés szerint végrehajtást
szenvedettek megillető hányadrészre az ár-
verést 1010 kor. ezennel megállapított kikiáltási
árban elrendelte, és hogy a fentebb meg-
jelölt ingatlanok az 1905. évi december hó
21-ik napján délelőtti 9 órákor Dobrest köz-
séghezánál megtartandó nyilvános árverésen a
megállapított kikiáltási áron alól is el-
adatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingat-
lanok becsárának 10 %-át vagyis 101
koronát készpénzben, vagy az 1881. LX.
t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal szá-
mitott és az 1881. évi november hó
1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymi-
nisteri rendelet 8. §-ában kijelölt óva-
dekképes értékpapirban a kiküldött ke-
zéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz.
170. §-a értelmében a bánatpénznek a bírósá-
gnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály-
szerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Belényes, 1905. évi okt. hó 9-ik napján.
A belényesi kir. járásbíróság, mint telek-
könyvi hatóság.

Lukács Lajos,

kir. albiró.

1409.

11171—1905. T.

Árverési hirdetmény kivonat.

A belényesi kir. járásbíróság, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy T. Thury
Ignác végrehajthatónak özv. *Styube Vaszaline*
és társai végrehajtást szenvedő elleni 11 kor.
tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási
ügyében a nvárad kir. törvényszék (a m-
csékei kir. járásbíróság) területén lévő Dobrest
községben fekvő a dobresti 48. számú telek-
könyvben A I. 9. 10. hrsz. alatt felvett há-
z, beltelek, és legelőből álló jószágtestre a C 1. 2.
rendsz. alatt Styube Mitru és neje Bodog Ra-
filla javaik érintetlen hagyása mellett az árverést
668 koronában ezennel megállapított kikiáltási
árban elrendelte, és hogy a fennebbi meg-
jelölt ingatlan az 1905. évi december hó 22-ik
napján délelőtti 9 órákor Dobrest községhezánál
megtartandó nyilvános árverésen a megállapít-
ott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az in-
gatlant becsárának 10 %-át vagyis 66 kor.
80 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX.
törvényczikk 42. §-ában jelzett árfolyam-
mal számított és az 1881. évi november hó
1-én 3333. szám alatt kelt igazságügymis-
ter rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték-
papirban a kiküldött kezéhez letenni a vagy
az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bán-
atpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésé-
ről kiállított szabályszerű elismervényt átszól-
galtatni.

Belényesen, 1905. évi okt. 9-ik napján.

A belényesi kir. járásbíróság mint telek-
könyvi hatóság.

Lukács Lajos,

kir. albiró.

1409.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

22078—1905 szám.

Hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hi-
vatala mint I. fokú iparhatóság ezen-
nel közhírré teszi, hogy az »Aurora-
aethergyár részvénytársaság« által fel-
állítani szándékolt kén. aether és
egyéb vegyi szereket előállító gyár-
telep, telepengedélyezése tárgyában fo-
lyó évi december hó 14-ik napjá-
nak délelőtti 11 órájara a Kolozsvári-utca
végén levő nagyvárad 72. számú tkvi
betétben foglalt telekre helyszini tárgyalást
tűzött ki, amely körülményről az érde-
keltek oly figyelmeztetéssel értesítettnek,
hogy esetleges kifogásaikat a helyszini
tárgyalás alkalmával adják elő, mert a
későbbben teendő felszólamlások figyelembe
vétetni nem fognak.

Nagyvárad, 1905. december 1.

Gerő,

r. főkapitány.

1410.

BELÉPÉSI FELHÍVÁS.

A Biharmegyei korona takaré- és hitelszövetkezet

1906. évi január 1-én

új évtársulatot kezd,

mely 1908. december hó végéig tart.

Egy üzletrész egy korona.

A befizetési könyvecskék mindjárt a belépés.
alkalmával szolgáltatnak ki.

A szövetkezet helyisége:

a Biharmegyei Takarékpénztár 1-ső emeleti üzlethelyiségében van,
Nagyváradon, Kossuth Lajos-utca 2. sz. alatt.

Jegyzések itt, valamint a földszinten levő váltó-
üzletben már a mai naptól kezdve elfogadtanak.

Az igazgatóság.

Lévai Márton-féle könyvkötészet,

vonuló-intézet és üzleti könyvgyár r. t. üzemét megnagyobbitotta, hogy a n. é. közönség részéről mindinkább növekvő megrendeléseknek eleget tessen.

1102.

Naponta friss uradalmi tea vaj!

Blaha Istvánné.

fűszer-, csemege- és borkereskedése
Nagyvárad, Fő-utca, Stern palota.
Széchenyi-szállodával szemben.

A téli idény beáltával van szerencsém friss hozatalu **csemege áruimat** ajánlani.

Kassai és prágai sódar, debreczeni paprikás és husos szalonna, felvágottak, sajtok, halak, conservek, pástétók, californiai aszalványok, valamint közvetlen behozatalu Jamaicai s angol rumok, friss tea kenyerek, orosz s Ceylon teák. Legfinomabb csukorkák és csokoládé bonbonok. A híres lengyelországi Baczevszky-féle likőrök.

Ugyiszintén a méltóságos özv. Lukács Györgyné urnától vásárolt ó boraim eladását is megkezdtem. S azt a következő árakban árusítom: Rísling, Cabernet, Szegényi literes palaczkokban 88 fillér. Mézes 80 fillér. Üres üvegeket 8 fillérbe visszaveszek, 50 literen felül fogyasztási adó nélkül.

Valamint mindenféle fűszereket és friss töltésű ásványvizeket, idény szerint frissen lótt vadakat a legolcsóbb árak mellett.

Egy kísérlet mindenkit meggyőz, hogy kevés kiadás mellett, mily finom árut lehet olcsóért vásárolni. Szíves pártlogást kér

mély tisztelettel: 1281.

Blaha Istvánné.

Naponta friss uradalmi tea vaj!

SCHICHT-szappan!

(„Szarvas“ vagy „kúles“ szappan)

Megtakarít pénzt, időt és fáradságot.
A ruhát kiméli és megóvja. 1227. b.

Mindennemü ruha és mosási módszer részére Hőfehér ruhát ad.
legjobb és legolcsóbb. A színeket emeli, fénylővé és világossá teszi.

Várlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden szappan »Schicht« névvel és a »Szarvas« vagy a »kúles« védjeggyel legyen ellátva.

Felhívás

a Filléres Takarékszövetkezet

1906 január 1-én új évtársulatot nyit. Egy üzletrésznek alapját az évtársulat tartama alatt — 3 éven át — hetenként kötelezőleg fizetendő 20 fillér képezi.

A szövetkezet célja az, hogy egyrészt a tapok részére kisebb összegű hetenként ismétlődő betétek által a *vagyongyűjtést* lehetővé tegye, másrészt, hogy ugyanezen tagok betéteik arányában olcsó kamattal mellett *kölcsönöket* kapthassanak.

A beiratások a *Leszámitoló és Jelzálogbank helyiségében* (Bémer-tér, Lévai-palota) eszközölhetők, a befizetések ugyanott lesznek teljesítendők.

A *vidéki beiratkozók* a heti befizetéseket a postatakarékpénztár útján *portómentesen* teljesíthetik.

Egy heti befizetéssel már a mai naptól fogva minden beiratkozó megkapja a nevére kiállított könyvecskét.

1407.

«FILLÉRES»
TAKARÉK- ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET.

Haász Manó

kézmű- és divatáruháza
NAGYVÁRAD, Zöldfa-u. elején.

Roppant nagy mennyiség van raktáron szőnyegek, függöny és garnitúrákból.

Mindenben az ösmert olcsó szolid árak. 971

Kiadó lakás.

Egy nyolcz szobából álló lakás, fürdőszobával, istállóval és egyéb mellékhelyiségekkel 1906 május 1-re kiadó.

A lakást 6 vagy 7 szobás lakásra is fel lehet osztani.

Czim a kiadóhivatalban. 1404

Szőnyegek,

függönyök, ágyterítők, és pokróczok a gácsi gyár bizományi raktárában

SPITZER TESTVÉREK

NAGYVÁRAD,

Zöldfa-utca,

gyári, olcsó szabott árakban kaphatók.

Spárga szőnyegek	25 krtól kezdve.
Manilla	40 " "
Glória	80 " "
Chenilia	1.20 " "
Szövet függönyök	1.10 " "
Csípke	1.80 " "
Chenilia	6.50 " "
Szövet ágyterítők	1.50 " "
Chenilia	3.60 " "
Nagy asztal szőnyeg	3.20 " "